

Hoa Kỳ quay lại khu vực này để tiếp tục hiện diện chứ không rút đi.

Các giới chức Việt Nam nói rằng họ bày tỏ sự ủng hộ mạnh mẽ đối với việc Hoa Kỳ quay trở lại Đông Nam Á. Trong khi đó, một học giả người Mỹ gốc Việt nói rằng yêu cầu Trung Quốc là một trong các yếu tố quan trọng sẽ ảnh hưởng đến phát triển của mối quan hệ Việt-Mỹ trong những năm tới đây.

Thống đốc bang Massachusetts Jim Webb

Hình: VOA Chinese - Yan Qing

Hôm thứ 3 vừa qua, tại một cuộc họp báo ở Quốc hội Mỹ trước Thống đốc bang Massachusetts Jim Webb mô tả là một sự kiện có tính chất đặc biệt, Đại sứ Việt Nam tại Hoa Kỳ, ông Lê Công Phụng, cho biết rằng Việt Nam ủng hộ việc Hoa Kỳ quay trở lại Đông Nam Á và Đông Á:

"Việt Nam muốn mở rộng hợp tác chính sách ngoại giao của Mỹ là quay lại Đông Nam Á và Đông Á.

Nhà Ngoại trưởng Hoa Kỳ Hillary Clinton đã nói, Hoa Kỳ quay lại khu vực này để tiếp tục hiện diện chứ không rút đi. Chúng tôi ông chính sách đó."

Nhà ngoại giao hàng đầu của Việt Nam tại Washington cam kết rằng Hà Nội sẽ cố gắng hết sức để giúp Hoa Kỳ thực hiện chính sách quay lại Á châu và sẽ tăng cường sự hợp tác với phía Hoa Kỳ trong mọi lĩnh vực, kể cả lĩnh vực an ninh quốc phòng. Ông cũng không quên kêu gọi nước Mỹ tiếp tục giúp đỡ Việt Nam:

"Về phía Hoa Kỳ, chúng tôi hy vọng nước Mỹ tiếp tục giúp đỡ và hỗ trợ chúng tôi. Chúng tôi có thể là tăng trưởng kinh tế cao, cao hàng đầu nhì ở Á châu, sau Trung Quốc. Nhưng để đạt được điều đó chúng tôi vẫn còn là một nước đang phát triển. Chúng tôi vẫn đang ra sức hoàn thiện nền kinh tế thị trường. Vì vậy chúng tôi cần có sự trợ giúp và hỗ trợ từ các quý vị cho công cuộc phát triển của mình."

Cuộc hội thảo hôm thứ 3 là một trong nhiều sự kiện được tổ chức ở Washington và Hà Nội trong vài tháng qua để đánh dấu kỷ niệm 15 năm bình thường hóa quan hệ ngoại giao Việt-Mỹ.

Hỗ trợ các nhà quan sát tình hình Việt Nam cho rằng quan hệ Việt-Mỹ đang ở trong giai đoạn tốt đẹp hơn bao giờ hết và sẽ tiếp tục phát triển thêm nữa trong lúc hai nước đều quan tâm trọng sự trở lại đầy đủ của Trung Quốc.

Hai tuần trước, Ngoại trưởng Clinton tuyên bố tại Hà Nội rằng Hoa Kỳ xem Việt Nam "không những một đối tác là một quốc gia quan trọng mà còn là một đối tác chính của chính sách nhân quyền và tăng cường cam kết của người Mỹ trong khu vực Á châu Thái bình dương, đặc biệt là trong vùng Đông Nam Á." Khi phát biểu tại hội nghị cấp cao Diễn đàn Khu vực ASEAN ở Hà Nội, bà Clinton còn nói rằng Hoa Kỳ xem việc giữ gìn quy tắc và tranh chấp chủ quyền ở biển Nam Trung Hoa (Việt Nam gọi là Biển Đông) bằng đường lối đa phương là một "quyền lợi quốc gia".

Nhưng phát biểu này đã khiến cho giới lãnh đạo Trung Quốc phẫn nộ, và Ngoại trưởng Clinton Khiết Trì đã tuyên bố rằng lối đi của bà Clinton là một hành vi tèn计时 Trung Quốc.

Giáo sư Nguyễn Mạnh Hùng của Đại học George Mason, một nhà chính trị học nổi tiếng

nhà u chủ c v quan trng trong chính ph Việt Nam Cộng hòa, cho rằng y u t Trung Quốc là m t trong các y u t quan trng, đnh đ t s phát tri n c a m i bang giao gi a Washington v i Hà N i.

Trong bài tham lu n trình bày t i cu c h i th o Đ i n Capitol hôm th 3, giáo s Nguyễn M nh Hùng nói rằng vì nhng lý do chi n l c, Trung Quốc không mu n Hoa Kỳ và Việt Nam hình thành m t m i quan h đng minh g n gũi. Nhng ông cũng nh n m nh rằng Việt Nam có quy n theo đ u i nhng m i quan h ngo i giao v i nhng n c khác đ b o v chủ quy n và s toàn v n lãnh th c a mình.

Giáo s cho bi t: "C Hoa Kỳ l n Việt Nam đ u không mu n gây b t bình m t cách không c n thi t cho Trung Quốc. V i t cách là m t siêu c c ng, Hoa Kỳ có nhà u l a ch n h n Việt Nam.

Xây dng quan h t t đ p v i Trung Quốc là m t vi c đáng đ c c a chu ng đ i v i Hoa Kỳ, nhng đ i v i Việt Nam thì đó là m t vi c c n thi t. Việt Nam ph i th c hi n nhng l a ch n khó khăn gi a đòi h i ph i có m i quan h láng gi ng h u ngh v i Trung Quốc và s c n thi t là ph i khng đnh quy n chủ quy n c a mình đ theo đ u i nhng m i quan h ngo i giao v i nhng n c khác đ b o v chủ quy n và s toàn v n lãnh th c a mình."

Giáo s Nguyễn M nh Hùng nói thêm rằng vi c chú trng t i nhng m i quan tâm c a Trung Quốc có th làm cho t i n trình xích l i g n nhau gi a Việt Nam và Hoa Kỳ tr nên ch m ch p h n, nhng nhng đòi h i quá đáng và thái đ hung hãn c a Trung Quốc trong vài năm g n đây đã đ a t i tình trng giao thoa v quy n l i an ninh gi a Việt Nam và Hoa Kỳ .

Giáo s Nguyễn M nh Hùng cũng nh n đnh rằng t ng lai c a s phát tri n quan h Việt-M còn ph thu c vào m t s y u t khác, trong đó có y u t dân ch và nhân quy n. Ông phát bi u nh sau:

"Theo th i gian, s ti p xúc và trao đ i gi a ng i M g c Việt và nhng ng i Việt trong n c cũng nh nhng ng i đi h c c n c ngoài, k c nhng viên ch c chính ph , s giúp đôi bên thông c m v i nhau nhà u h n, thu h p cách bi t v nh n th c, và góp ph n thúc đ y cho s h p tác gi a Hoa Kỳ v i Việt Nam.

Tuy nhiên những người này có thể chắc chắn rằng những đoàn thể của người Mỹ gốc Việt không nêu lên những vấn đề về phạm nhân quyên và hô hào cho dân chúng Việt Nam sẽ làm hình ảnh Việt Nam xấu đi và gây căng thẳng cho mối quan hệ song phương. Những người nhìn vấn đề này từ một góc nhìn khác, chúng ta có thể nói rằng sẽ chỉ trích có tính chất xây dựng về những vấn đề về phạm nhân có thể có một ảnh hưởng tốt.

Trước hết, việc cố gắng thúc đẩy cho nhân quyền phản ánh giá trị và lợi ích của nước Mỹ. Việc cố gắng thúc đẩy nhân quyền không những là một điều đáng mong muốn cho người dân Việt Nam mà còn có thể đưa hai nước và hai dân tộc tiến gần nhau hơn trong quan hệ chính trị, và sẽ thúc đẩy hợp tác chính trị chính là một nền tảng vững chắc cho mối quan hệ bền vững và thân thiện."

Các nhà quan sát tình hình Á châu cho biết quan hệ giữa Hoa Kỳ và các quốc gia vùng Đông Nam Á sẽ có dịp phát triển thêm nữa khi Tổng thống Barack Obama tiếp xúc cuộc họp nghị trường đồng thể Hoa Kỳ-ASEAN tại New York vào ngày 24 tháng này, bên lề phiên họp trường niên của Đại hội đồng Liên hiệp quốc.